

Sıfatlar ve uyum

Adın cinsiyeti, sıfatın uyumlanmak için aldığı ekler ve ilk öğrenilecek sözcükler.

Rusça bir sıfat, nitelediği adla uyumlanmak için ekinini değiştirir – cinsiyet, sayı ve hâl bakımından. Bir adın cinsiyetini görebildiğinde ekler küçük bir kalıplar dizisini izler.

Birinci adım: adın cinsiyeti nedir?

Yalın tekilin eki bunu söyler; yalnızca tek bir grup ezberlenir.

Şununla bitiyorsa	Cinsiyet	Örnekler
bir ünsüz ya da -й	eril	дом (ev), музей (müze), стол (masa)
-о ya da -е	nötr	окно (pencere), море (deniz), слово (sözcük)
-а ya da -я	dişil	книга (kitap), неделя (hafta), машина (araba)
-ь	ikisinden biri – sözcükle birlikte öğren	словарь (e.), дверь (d.), ночь (d.)

Bilinen kuraldışılar: -а/-я ile gelen erkek adlar eril kalır (пáпа, дядя, мужчи́на).

İkinci adım: sıfatı uyumla

но́вый (yeni) kalıbıyla, yalın hâlde:

Adın cinsi...	Ek	Örnek
eril	-ый	но́вый дом – yeni bir ev
nötr	-ое	но́вое окно – yeni bir pencere
dişil	-ая	но́вая кни́га – yeni bir kitap
çoğul	-ые	но́вые кни́ги – yeni kitaplar

Vurgulu ek alan sıfatlar -ый yerine -ой alır: большо́й дом, молодóй челове́к. Yumuşak sıfatlar ы yerine и, о yerine е kullanır: си́ний, си́нее, си́няя, си́ние.

Tam tablo

Hâl	Eril / nötr	Dişil	Çoğul
Yal.	-ый / -ое	-ая	-ые
Bel.	Yal. ya da Tam. gibi / -ое	-ую	Yal. ya da Tam. gibi
Tam.	-ого	-ой	-ых
Yön.	-ому	-ой	-ым
Ara.	-ым	-ой	-ыми

Hâl	Eril / nötr	Dişil	Çoğul
Edat	-ом	-ой	-ых

Eril ve çoğul belirtme, canlılığı izler: canlı varlık tamlayanı ödünç alır, nesne yalında kalır. Dişil her zaman -ую olur.

İlk öğrenilecek sıfatlar

но́вый	yeni	интерéсный	ilginç
ста́рый	eski	ску́чный	sıkıcı
большо́й	büyük	ва́жный	önemli
мале́нький	küçük	бы́стрый	hızlı
хоро́ший	iyi	горя́чий	sıcak
плохо́й	kötü	холо́дный	soğuk
краси́вый	güzel	вкусны́й	lezzetli
молодо́й	genç	у́мный	akıllı
дорого́й	pahalı	чи́стый	temiz
дешёвы́й	ucuz	свободо́дный	özgür, boş
лёгкий	kolay, hafif	ру́сский	Rus
трудо́дный	zor	последни́й	son

Cümleler içinde

Это новая машина.

Bu yeni bir araba. (dişil, yalın)

Я читаю интересную книгу.

İlginç bir kitap okuyorum. (dişil, belirtme)

Он живёт в большом доме.

Büyük bir evde yaşıyor. (eril, edat hâli)

У меня нет свободного времени.

Boş zamanım yok. (nötr, tamlayan)

Я говорю с русским другом.

Rus bir dostla konuşuyorum. (eril, araç hâli)

Это мои старые друзья.

Bunlar benim eski dostlarım. (çoğul, yalın)

-oro eki "v" ile söylenir

но́вого "NO-va-va" tınlar, "NO-va-ga" değil. Aynısı -его, еро́ ve се́годня için de geçerlidir. Rusça imlasının sesle örtüşmediği ender yerlerden biridir ve her öğrenciyi bir kez tuzağa düşürür.